

REZUMATUL TEZEI DE ABILITARE

”Contribuții la stabilirea tendințelor actuale privind exploatarea ovinelor și la cunoașterea tehologiilor de exploatare aplicate, în vederea optimizării modalităților de valorificare a produselor obținute” , elaborată de conf.dr.ing. Mirela-Aurora Cărătuș (Stanciu)

Cuvinte cheie: ovine, păstorit, sistem de creștere, produs tradițional, valorificare, turism rural, agroturism

Teza de abilitare reflectă, într-o manieră condensată și fundamentată, modul în care evoluția carierei academice s-a împletit cu cercetarea științifică, cu rezultatele profesionale, cu recunoașterea și impactul activității în domeniul Inginerie și management în agricultură și dezvoltare rurală, după obținerea titlului de doctor în urmă cu 18 ani. Rezultatele sunt analizate în contextul actual și de perspectivă al dezvoltării exploatarei ovinelor, cu referire la cele mai relevante surse de informare referitoare la stadiul actual al cunoașterii în domeniu, și cu analiza pertinentă a tendințelor ce se manifestă în prezent.

Teza de abilitare este structurată în patru capitole: Realizări științifice, profesionale și academice, Activitatea de cercetare științifică, Recunoașterea și impactul activității didactice și științifice, Planul de evoluție și dezvoltare a carierei profesionale, științifice și academice, care sunt completate, de Rezumatul în limba română, de Abstract în limba engleză, de cuvintele cheie relevante (în limbile română și engleză) și de bibliografie.

Pe parcursul celor 25 de activitate didactică și științifică și după obținerea titlului de Doctor în Agronomie în anul 1999, autoarea a aprofundat aria cercetărilor în domeniul creșterii ovinelor și a valorificării produselor obținute de la acestea în contextul turismului rural și agroturismului, prin includerea lor în sfera preocupărilor științifice. Dezvoltarea pregătirii profesionale s-a realizat la nivel național prin studii postuniversitare și postdoctorale, iar la nivel internațional prin stagii în domeniul dezvoltării rurale realizate în universități de prestigiu din Franța și Ungaria sau prin vizite în ferme din Austria, Franța și Elveția.

Activitatea didactică a început după finalizarea studiilor de licență, în anul 1991, parcurgând mai întâi o perioadă de predare în învățământul preuniversitar și apoi a treptelor academice de la asistent universitar până la conferențiar universitar în cadrul Facultății de Științe Agricole, Industrie Alimentară și Protecția Mediului din Universitatea ”Lucian Blaga” din Sibiu.

Activitatea publicistică a autoarei se concretizează în 6 cărți de specialitate în specificul postului (2 unic autor/coordonator), 9 capitole în cărți din domeniul agricol (7 primautor/unic autor), 2 manuale (1 unic autor) precum și 4 îndrumare de laborator (2 primautor/unic autor).

Activitatea didactică s-a împletit cu activitatea de cercetare științifică, concretizată prin 14 proiecte de cercetare științifică, din care: *director/responsabil de proiect -8 proiecte (un proiect internațional); membră în echipa unor proiecte naționale (membră, expert tehnic, formator) -6 proiecte.*

Rezultatele cercetărilor proprii au fost publicate în reviste de specialitate și volumele ale unor manifestări științifice cu largă circulație internațională. Am publicat astfel peste 140 de lucrări, din care 11 – articole indexate ISI Thompson, 64 articole apărute în reviste și volume ale unor manifestări științifice indexate în BDI, 25 articole în reviste de circulație națională și 40 articole apărute în volumele unor manifestări științifice naționale.

În mod firesc, cea mai importantă parte, atât ca și volum, cât și ca și conținut științific, se referă la activitatea de cercetare științifică în domeniul vizat. Acest capitol a fost structurat în cinci subcapitole, toate prezentând contribuțiile aduse la cunoașterea: tendințelor de evoluție a efectivelor de ovine pe plan local, național, european și mondial; păstoritului la români și a legăturii dintre valorificarea patrimoniului pastoral și turismul rural; tehnologiei de exploatare aplicată în prezent în exploatarea de ovine din județul Sibiu; stadiului privind valorificarea produselor tradiționale/locale/bio obținute de la ovine și a modalităților de promovare a acestora prin turismul rural; tipologiei exploatarea de ovine în sistem ecologic din județul Sibiu.

Evoluția efectivelor de ovine, răspândirea, nivelul de creștere și direcția de exploatare sunt determinate de factori agropedo-climatici, socio-economici și de particularitățile biologice ale speciei. În anul 2013 efectivul mondial de ovine era de 1.172.833.190 capete, cu o creștere de 10,7 % față de efectivul existent în anul 2000 (1.059.082.358 capete). Ponderea efectivului de ovine pe continente era în același an următoarea: Asia (44,9%), Africa (27,7%), Oceania (9,07), Europa (11,1%), EU28 (8,32), și America (7,24%). În Asia cele mai mari efective de ovine le dețineau China, India, Iran, Pakistan și Turcia. Cu cele 185.000.000 capete China deține 15,8% din efectivul mondial și 35,1% din cele asiatic. În Africa cele mai mari efective se găsesc în Sudan, Nigeria, Etiopia și Algeria, în timp ce în America primele țări crescătoare de ovine sunt Brazilia, Argentina, Peru, Bolivia și Mexic.

În anul 2015 efectivul de ovine exploatat la nivelul U.E.28 era de 86.599 mii capete, ceea ce reprezintă doar 87 % față de cel exploatat în anul 2001 (99.320 mii capete). Raportând efectivele existente pe țări în anul 2015 la cele din anul 2001, se constată o scădere de 31 % în Irlanda, 2 % în Grecia, 29 % în Spania, 24 % în Franța, 14 % în Italia, 42 % în Portugalia, 2 % în Marea Britanie și o creștere de 46 % în România.

Cel mai scăzut efectiv de ovine exploatat la nivel național după anul 1990 a fost în 2001 (7.251 mii cap.). La sfârșitul anului 2016 România exploata 12.330 mii capete ovine, ceea ce reprezenta doar 81 % din efectivul existent în anul 1990 (15.236 mii capete). Tradiția milenară în exploatarea acestei specii, dragostea crescătorului român față de oaie și cererea crescândă de carne pe piața europeană și mondială au condus la revigorarea acestui sector.

În încercarea de a vorbi despre trecutul păstoritului la români, se poate afirma că epoca oieritului propriu-zis, cea mai lungă, a început din negura vremurilor și s-a întins până în prima jumătate a secolului al XIX-lea.

Produsele tradiționale joacă un rol major în conservarea patrimoniului cultural al mediului rural, în păstrarea identității locale, prin păstrarea tradițiilor și a obiceiurilor locale, de cele mai multe ori puse în valoare prin organizarea de sărbători locale și festivaluri. În cadrul acestora sunt promovate deopotrivă portul, folclorul și gastronomia locală.

Un alt capitol dezvoltat în cadrul prezentei teze de abilitare este cel dedicat recunoașterii și impactului activității didactice și științifice. Astfel, 12 lucrări publicate în calitate de primautor/unic autor/coautor sunt citate într-o lucrare indexată ISI și în alte 39 de lucrări indexate BDI. Am susținut două prezentări în plenul unor manifestări științifice și am participat ca moderator la alte două manifestări științifice, din care una cu participare națională și una internațională. Sunt secretar de redacție al unei reviste recunoscute C.N.C.S.I.S. și recenzor în cadrul unei reviste B.D.I. Am fost organizator principal sau membru în comitetul organizatoric a 13 conferințe naționale cu participare internațională. Am organizat a 4 școli de vară și am fost lector invitat în cadrul altor 7 școli de vară din județele Sibiu și Brașov. Am organizat două târguri de tradiții și produse locale (2008 și 2009) și am fost co-organizator a două ediții ale unui târg de produse tradiționale (2016).

În capitolul 4 se prezintă planul de evoluție și dezvoltare a carierei profesionale, cu accente pe dezvoltarea științifică, traiectoria academică și vizibilitatea profesională.